

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

MANIJOS IR SUICIDIŠKUMO PASIREIŠKIMAS TARP VAIKŲ, GYDYMO SELEKTYVIAIS SEROTONINO REABSORBICIJOS INHIBITORIAIS FONE

Darbo autorė. Akvilė MAŽUIKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovė. Prof. dr. Sigita LESINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Darbo tikslas. Selektivių serotonino reabsorbcijos inhibitorių (SSRI) naudojimas gydant vaikų depresiją pastaraisiais metais išaugo. Nepaisant jų veiksmingumo ir saugumo, kyla susirūpinimas dėl neigiamo poveikio psichikai, ypač dėl manijos ir minčių apie savižudybę atsiradimo. Šios apžvalgos tikslas – išnagrinėti mokslinę literatūrą, siekiant įvertinti vaikų manijos ir suicidiškumo, susijusių su gydymu SSRI, paplitimą ir rizikos veiksnius.

Darbo metodika. Literatūros paieška atlikta naudojantis „PubMed“ medicinos duomenų baze. Paieškai naudoti reikšminių žodžių deriniai: „suicidality“, „mania“, „psychosis“, „selective serotonin reuptake inhibitors“, „children“, „adolescent“. Mokslinės literatūros paieškos metu išanalizuota 14 straipsnių, atitinkusių paieškos kriterijus. Atmetimo kriterijai buvo senesnės nei 5 metų, nepilno teksto, mokamos, ne anglų kalba parašytos publikacijos.

Rezultatai. Dauguma tyrimų rodo, kad SSRI vartojantiems vaikams yra padidėjusi manijos ir suicidiškumo rizika, kiti tyrimai tam prieštarauja. Pacientų, kuriems SSRI skiriami gydyti depresiją, suicidiškumo rizika didesnė pirmomis 6 gydymo savaitėmis, ypač depresiją gydant paroksetinu ir venlafaksinu. Statistiškai reikšmingo savižudybių skaičiaus nepastebėta. Svarbu paminėti, kad daugelyje tyrimų pacientai, kurie linkę į savęs žalojimą ar suicidiškumą, nėra įtraukiami ar yra iš jų pašalinami, o tai riboja pasitikėjimą vaistų poveikiu šiai konkrečiai populiacijai. Kita vertus, manijos pasireiškimas tarp vaikų, gydomų SSRI ir gaunantiems placebo, nesiskyrė. Rizikos veiksniai išsivystyti šiems nepageidaujamiems reiškiniams yra: amžius, lytis, gydymo SSRI trukmė, gretutinės psichikos ligos ir buvę savęs žalojimo ar savižudybės bandymai.

Išvados. Ryšys tarp gydymo SSRI ir nepageidaujamų poveikių (manijos ir suicidiškumo) vaikams yra itin sudėtingas. Tyrimų rezultatai prieštaringi, kai kurie rodo padidėjusią riziką, kiti nerodo pokyčių, o kai kurie rodo sumažėjusią riziką. Skirdami šiuos vaistus, vaikų gydytojai kiekvienu individualiu atveju turi įvertinti potencialią naudą ir riziką. Kiekvieno nepilnamečio paciento gydymas šiais vaistais turėtų būti individualizuojamas ir atidžiai sekamas. Kadangi mokslinių tyrimų šia tema atliekama mažai, išlieka daug neatsakytų klausimų, ateityje moksliniai tyrimai turėtų teikti pirmenybę longitudinaliniams tyrimams su didelėmis populiacijos imtimis, kad geriau būtų suprastas sudėtingas ryšys tarp SSRI ir nepageidaujamų reiškinų vaikų psichikai.

Raktažodžiai. Manija; paaugliai; psichozė; selektyvūs serotonino reabsorbcijos inhibitoriai (SSRI); suicidiškumas; vaikai.